

Wieloletni rządowy program "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019 -2023, realizowany jest trybie przewidzianym w przepisach ustawy o pomocy społecznej i należy go utożsamiać z zasiłkiem celowym wskazanym w przepisie art. 39 tej ustawy.

Przedmiotem kontroli WSA w niniejszej sprawie była decyzja o przyznaniu stronie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w ramach rządowego programu wieloletniego o nazwie: "Posiłek w szkole i w domu" w kwocie 93 zł. SKO jak i Burmistrz Miasta niewłaściwie zastosowały w sprawie art. 7 w zw. z art. 39 ust. 1 ustawy, a uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy w zakresie przyznanej kwoty świadczenia z pomocy społecznej.

Objęta programem rządowym pomoc przewidziana w uchwale Rady Ministrów nr 140 z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019 -2023, realizowana jest trybie przewidzianym w przepisach ustawy o pomocy społecznej i należy ją utożsamiać z zasiłkiem celowym wskazanym w przepisie art. 39 tej ustawy. Powyższy wniosek wypływa wprost z treści wstępu do uchwały RM, w myśl której program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

W świetle regulacji materialnoprawnej wyrażonej w art. 39 ust. 1 ustawy w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy. Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opatu, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Pozostaje to w spójności z treścią przepisów powołanej uchwały Rady Ministrów, z której wynika m.in., iż program na szczeblu gminy realizują samorządowe jednostki organizacyjne pomocy społecznej przy udziale właściwych jednostek organizacyjnych gminy, zaś do zadań gminy należy przyznawanie pomocy za pośrednictwem kierowników ośrodków pomocy społecznej wynikającej z Programu.

Zdefiniowane w ustawie o pomocy społecznej prawo do zasiłku celowego oparte jest na konstrukcji uznania administracyjnego. Organ administracji działający na podstawie przepisów prawa materialnego przewidujących uznaniowy charakter rozstrzygnięcia, jest obowiązany - zgodnie z zasadą z art. 7 k.p.a. - załatwić sprawę w sposób zgodny ze słusznym interesem obywatela, jeśli nie stoi temu na przeszkodzie interes społeczny, ani nie przekracza to możliwości organu administracji wynikających z przyznanych mu uprawnień i środków. Kontrola decyzji uznaniowej dokonywana przez Sąd sprowadza się do badania czy organ przy wydaniu tej decyzji nie przekroczył granic uznania dozwolonego prawem oraz czy właściwie ocenił stan faktyczny sprawy i czy należycie uzasadnił rozstrzygnięcie z uwzględnieniem zwrotów niedookreślonych wyrażonych ww. normie.

Skarżąca strona na mocy zaskarżonych do WSA decyzji otrzymała świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności, co oznacza że Organy w zasadzie pozytywnie ustosunkowały się do jej żądania wyrażonego w piśmie z dnia 1 grudnia 2021 r., bowiem zadecydowały o przyznaniu świadczenia w kwocie 93 zł.

Sąd po dokładnym przeanalizowaniu motywów uzasadnień decyzji Organów obu instancji nie doszukał się w nich wskazania powodów, które zadecydowały o ustaleniu kwoty świadczenia na poziomie 93 zł. Zarówno decyzja Organu I jak i II instancji nie wypowiedza się też o okresie czasu, na jaki zasiłek w tej

wysokości został skarżącemu przyznany.

Wydając decyzję o przyznaniu zasiłku celowego Organ zobligowany był także do wyważenia interesu społecznego i słusznego interesu strony w zakresie wysokości zasiłku celowego. Strona jak również Organy sprawujące kontrolę wydanych rozstrzygnięć nie mogą domyślać się powodów ograniczenia przyznanej pomocy względem zgłoszonego żądania i ujawnionych w związku ze stwierdzonym ubóstwem potrzeb świadczeniobiorcy. Organy pominęły, iż przepis art. 39 ustawy oparty jest na konstrukcji uznania administracyjnego nie tylko co do rozstrzygnięcia o istocie sprawy, ale także co do wysokości świadczenia pieniężnego. Dokonany w tym zakresie wybór rozstrzygnięcia obejmujący wysokość zasiłku także powinien zostać właściwie umotywowany, zaś brak tego koniecznego elementu uzasadnienia automatycznie rzutuje negatywnie na całość decyzji jako rozstrzygnięcia wadliwego z powodu przekroczenia granic uznania administracyjnego.

Jeżeli więc decyzja o przyznaniu stronie świadczenia celowego została właściwie wyargumentowana, to już brak choćby zdania wytłumaczenia powodów przyznania skarżącemu kwoty 93 zł, bez podania czasokresu na jaki kwota ta ma zaspokajać jego potrzeby, powoduje że jest ona rozstrzygnięciem wadliwym.

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie z dnia 8 czerwca 2022 r., sygn. II SA/Rz 181/22

Źródło: [CBOSA](#)